

**SILLAMÄE KULTUURI -JA HUVIKESKUSE
VIIULI PÕHIÕPPE ÕPPEKAVA**

ERIALA	VIIUL
NOMINAALNE ÕPPEAEG,ÕPPEAASTA ÕPPEKAVA MAHT	7 aastat: noorem aste 4 aastat, vanem aste 3 aastat. Ühes õppeaastas 35 nädalat, vaheajad üldhariduskoolidega samal ajal. Õppetunni pikkus 45 minutit. Õppekava kestus (7aastat) kokku 1750 tundi
ÕPPETÖÖ KEEL	eesti , vene keel
KINNITAMINE	Direktori käskkirjaga
VASTUVÕTMISE TINGIMUSED	Vanus üldjuhul vähemalt 7 aastat ja sisseastumiskatsete edukas sooritamine. Vastuvõtutingimused kehtestatakse vastuvõtueeskirjadega.
ÕPPEKAVA ÜLDEESMÄRGID	Õpilase loomevõimete, loovuse kavakindel arendamine, muusikateoreetiliste algteadmiste ja viiulimängu tehniliste oskuste edasiandmine, muusikalise materjali tutvustamine, ülevaate andmine muusikaloost ning oskuse arendamine õpitut seostada. Professionaalseks muusikaõppeks ettevalmistuse andmine. Toetada õpilase huvi muusika ja musitseerimise vastu, arendada musitseerimisoskust viiulil nii solisti kui ansamblimängijana Laiendada muusikalist silmaringi ja eneseväljendusoskust.
ÕPPEKAVA ÕPIVÄLJUNDID	• Orienteerub muusikaloos ja seostab omandatud muusikaalaseid teadmisi; • On omandanud elementaarsed teadmised solfedžos, vormiõpetuses ja harmoonias; • On omandanud viiulimängu elementaarsed oskused musitseerimiseks solistina või ansamblis, osates analüüsida nii oma kui ansambli koosmängu . • Tunneb lavalise kultuuri- ja koostöö aluseid; • On omandanud valmisoleku erinevate muusikastiilide esituste teadlikuks kuulamiseks (kontserdipubliku kasvatamine)
HINDAMINE	Hindamiskorra alusel
LÕPETAMISEL VÄLJASTAVAD DOKUMENDID	Lõputunnistus ja hinnetelett

VIIULI PÕHIÕPPE ÕPPEKAVA

1.Õppesisiu

Viiuliõppe põhiõppe ainekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö viiulieriala põhiõppes.

Ainekava alusel toimuv õpe on mõeldud muusikahuvilistele õpilastele, kes on huvitatud instrumentaalmuusikast ja selle praktilisest väljundist – viulimängust. Silmas on peetakse maksimaalselt iga õppuri võimeid, loovust ja koostöövalmidust.

2.Õppetöö korraldus

2.1. Õppetöö peamiseks vormiks on kontakttund (1 akadeemiline tund kestab 45 minutit).

2.2. Õppetöö vormiks võivad olla veel lahtine tund, e-tund, iseseisev õpe, konkurss, esinemine, töötuba, laager, kontserdikülastus, ekskursioon jms.

2.3. Õppetöö sisaldab pidevat iseseisvat tööd, individuaalsed õpiülesanded kirjeldatakse e-päevikus Stuudium.

2.4. Õppetöö toimub järgmistes kooliastmetes:

- noorem aste (1.-4. klass);
- vanem aste (5. -7. klass);
- lisa-aastad (soovi korral).

Ühes õppeaastas on 35 õppenädalat.

2.5 Ained ja nädalatundide arv:

(õppetunni pikkuseks on 45 minutit)

Aine\klass	I	II	III	IV	V	VI	VII	Lisa-aasta
Viiul	2	2	2	2	2	2	2	2
Solfedžo	2	2	2	2	2	2	2	2
Muusikalugu			1	1	1	1	1	
Koosmäng	1	1	2	2	2	2	2	
Individuaalne lisaaine (nt kitarr jne)			1	1	1	1	1	1

3. Õppe eesmärgid

3.1. Muusikalise eelhariduse omandamine, arvestades õpilase individuaalseid võimeid, eripära, arengut, iseseisvust, omaalgatust, aktiivsust:

- viulimängu põhialuste omandamine;
- muusikahuvi tekitamine, selle hoidmine ja süvendamine;
- analüüsimisoskuse ja muusikalise maitse arendamine;
- iseseisva töö oskuste kujundamine;
- muusikaalaste teoreetiliste, praktiliste teadmiste omandamine viiuli tehnilistest võimalustest olenevalt

- loovuse arendamine;
- rütmide, astmetaju, muusikalise mälu, fraseerimise arendamine;
- isikupärase väljendusstiili kujundamine;
- koosmusitseerimise ja improviseerimisoskuse arendamine.

3.2. Viiuli ainekava toetab õpilasel järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- õpipädevus – läbi tõhusate õpistrateegiate juhtida õpitegevust; häälestada ja motiveerida õpitegevust viiuliõppes; olla avatud uutele teadmistele ning hinnata oma õpitegevust;
- tegevuspädevus – luua tegevuseesmärgi ja oskus näha ette oodatavaid tulemusi viiulimängu alal; valida huvitavaid tegevusvahendeid ja oskus teha koostööd;
 - väärtuspädevus – suutlikkus tajuda läbi muusika ja musitseerimise oma seotust teiste inimestega, oma ja muude rahvaste kultuuriga, loodusega ja inimese looduga;
- enesemääratluspädevus – oskus hinnata iseennast ja oma mängu, kujundada läbi viiuliõppe end isiksuseks;
- ainepädevus – kujuneb viiuliõppe kaudu läbi 2 astme saavutatud õpitulemuste alusel.

4. Õpitulemused ja hindamine

4.1. Viiuliõppe ülesandeks on õpilase muusikaliste ja loomevõimete avastamine ja kavakindel arendamine, et aidata kujuneda isiksuseks, kes:

- mõtleb loovalt;
- oskab viiuli õppimist eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- suudab valida mängitavat ja esitatavat repertuaari vastavalt omandatud tasemele;
- on järjepidev, harjutab igaks tunniks iseseisvalt;
- oskab teha iseseisvat tööd, on valmis koostööks;
- suudab analüüsida oma mängu ja koosmusitseerimist; omab teadmisi esinemiskultuurist (õigeaegne kohaletulek, lavale minek, lavalt tulek, laval käitumine, esinemisriietus jms).

4.2 Õppimise käigus analüüsib ja hindab õppur õpitavat ning edukus sõltub õppuri oskusest õppida. Õpetaja on õpitegevuse kavandaja ja looja ning õppimistahtmise innustaja. Õpetaja töötab ametijuhendi alusel;

- Hindamine on osa kooli õppeprotsessist, et motiveerida õpilast sihikindlalt õppima, anda õpilasele, õpetajale, kooli juhtkonnale, lapsevanematele teavet õppimise käigust ja määratleda õpilase individuaalsed õpitulemused. Õpilane peab teadma, mida hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid, on oma hindamisjuhend;
- Hindamine teenib eelkõige õppuri individuaalse arengu eesmärgi. Õpetaja saab hindamise kaudu oluliselt suunata õppuri positiivse minapildi kujunemist.

- **Hindamine** toimub numbriliselt 5-palli süsteemis. Kasutatakse + ja – v.a. aastahinde puhul. Hindamine toimub jooksva õppimise arvestamisel;
 - kokkuvõttev hindamine toimub I ja II poolaasta lõpus;
 - hindeline üleminekuarvestus erialas toimub iga õppeaasta lõpus;
 - eksamihinded pannakse vanema astme (VII klass) lõpus;
 - õpitulemuste kokkuvõttev hindamine on aluseks tunnistuste väljaandmisel õppekava nõuete täitmise ja kooli lõpetamise kohta;
 - koolis rakendatav hindamissüsteem sisaldab positiivseid („5", „4", „3") ja negatiivseid („2", „1") hindeid. Õpilase üleviimine õppeaastalt järgnevale toimub positiivsete hinnete alusel;
 - Koolivälise arvestusliku hindamise üks vorme on regionaalsed ja üleriigilised ning rahvusvahelised konkursid ja festivalid. Samal poolaastal vähemalt regionaalsel konkursil edukalt osalenud õpilane (I, II, III koht) ei pea hindelisel esinemisel ja üleminekuarvestusel osalema (v.a IV ja VII klassi eksam) ja tema hindeks loetakse 5 (väga hea).

5. VIIULI ERIALA NOOREMA ASTME AINEKAVA

I-IV õppeaasta

Õppe eesmärgid algastmes

- õpilases loomingulise alge leidmine ning selle rakendamine õppimisprotsessis;
- loomuliku ja mugava pillimänguasendi leidmine;
- käte töö koordineerimine;
- pillihoolduse ja häälestamise põhimõtete tutvustamine (õpilasele ja lapsevanemale);
- harjutamisharjumuse kujundamine koostöös lapsevanematega;
- harjutamisprotsessi meeldivaks ja eesmärgipäraseks tegemine;
- palade pähe õppimise oskuse arendamine ja mälu treenimine;
- kuulmise järgi (ilma noodita) tuttavate laste- ja rahvalaulude mängima õppimine;
- huvi ja julguse leidmine improviseerida ja luua ise muusikat;
- muusikalise eneseväljendusoskuse arendamine lihtsamate dũaaamiliste väljendusvahendite abil;
- loomuliku fraasitunnetuse arendamine;
- esimesteks esinemisteks valmistumine ja lavakultuuriga tutvuse tegemine;
- muusikateoreetilistes ainetes õpitu sidumine viiulimänguga;

- huvi tekitamine muusika kuulamiseks kontserdil ja helisalvestistelt.

I õppeaasta

Õpilane omandab pilli- ja poognahoiu, õpib mängima heliredeleid 1 oktavi ulatuses lahtistel kehtel ning sinna juurde kuuluvaid kolmkõlasid, tutvub detashe ja legatoga ning poognajagamisega, oskab mängida lihtsaid palu I positsioonis.

eliredelid ja kolmkõlad: 1-2-oktaavilised mazhoorid ja minoorid, näit. Re-mazh. re-min; La-mazh.

la-min.; Sol-mazh.

A. Grigorjan. Heliredelid ja kolmkõlad.

Etüüdid ja kogumikud:

V. Jakubovskaja. Viiulimängu algkursus

K. Fortunatov. Noor viiuldaja I

Etüüdide kogumik I / M. Garlitski, K. Rodionov, K. Fortunatov

K. Rodionov. Viiulimängu algõpetus

Kogumik I-II klassile / M. Garlitski, K. Rodionov, J. Utkin, K. Fortunatov

O. Ševšik. Harjutused op. 6 v. I

A. Grigorjan. Viiulimängu algõpetus

M. Garlitski. Samm-sammult

Valik paladest:

W. A. Mozart. Allegretto; Valss; Mailaul

J. B. Lully. Lauluke

J. Haydn. Lauluke

G. F. Händel. Menuett

J. S. Bach. Laul; Talupoja kantaat

L. Beekman. Kuuseke

N. Baklanova. Romanss; Mazurka

R. Schumann. Lõbus talupoeg

D. Šostakovitš. Tore päev

L. van Beethoven. Koopaorav

B. Bartók. Laste laul

Valik suurvormidest:

O. Rieding. Kontsert h-moll op. 35

F. Händel. Variatsioonid A-duur

H. Millies. Kontsertiino D-duur (Mozarti stiilis)

I õppeaasta lõpus esitab peast vähemalt 2 erineva karakteriga pala.

II õppeaasta

õpilane õpib mängima heliredeleid 1-2 oktavi ulatuses nii lahtistelt keeltelt kui erinevatest sõrmedest. Tutvub moll- helistikega. Tutvub erinevate rütmidega.

Pöörab tähelepanu intonatsiooni täpsusele ning pilli- ja poognahoiule.

II õppeaasta lõpus esitab peast 2 erineva karakteriga pala.

III õppeaasta

Õpilane mängib heliredeleid ja kolmkõlasid 2 oktavis duur- ja moll helistikes. Tutvub staccato ja martellee štrihhiga. Pöörab tähelepanu kauni kõla tekitamisele ning intonatsiooni täpsusele. Tutvub II ja III positsiooniga.

Esitab tehnilisel arvestusel 1 heliredeli (2 oktavi) koos põhikolmkõlaga (eraldi pg, 2-, 4- ja 8- legatos) ja 1 etüüdi.

III õppeaasta lõpus esitab peast 2 erineva karakteriga pala või suurvorm.

IV õppeaasta

Õpilane mängib heliredeleid 2 oktavis positsioonivahetusega duuris ja mollis. Pöörab tähelepanu kauni kõla tekitamisele ning intonatsiooni täpsusele. Tutvub vibratoga ja flažoletiga. Jätkab eelmistes klassides õpitud štrihhide täiustamist.

Mängib topeltnoote lahtise keelega.

I ja II poolaastal esitab õpilane tehnilisel arvestusel 1 heliredeli (2 oktavi) koos põhikolmkõladega ja 1 etüüdi.

IV õppeaasta lõpus esitab peast pala ja suurvormi (1 osa või variatsioonid).

II- IV aasta valikrepertuaar

Etüüdid ja kogumikud:

Noor viiuldaja II / K. Fortunatov

M. Garlitski. Samm-sammult

Etüüdide kogumik II / M. Garlitski, K. Rodionov, K. Fortunatov

J. Konjus. Väikesed etüüdid ja harjutused topeltnootides

F. Wohlfahrt. 60 etüüdi op. 45; op. 74

G. Schradieck. Sõrmeharjutused

O. Ševšik. Harjutused op. 1 v. I; op. 6; op. 7

H. Kayzer. 36 etüüdi op. 20

Kogumik III-IV klassile / J. Utkin

Valik paladest:

J. S. Bach. Marss
P. Tšaikovski. Vana prantsuse lauluke
W. F. Bach. Kevadel
C. Weber. Jahimeeste koor
C. W. Gluck. Bourrée
N. Baklanova. Romanss; Mazurka; Allegro
Ch. Dancla. Romanss
E. Jenkinson. Tants
J. Ph. Rameau. Tamburiin
L. van Beethoven. Menuett

Valik suurvormidest:

O. Rieding. Kontsert h-moll op. 35; Kontsertiino G-duur op. 34
N. Baklanova. Kontsertiino; Sonatiin
A. Vivaldi. Kontsert G-duur
Ch. Dancla. Variatsioonid

6. VIIULI PÕHIÕPPE VANEMA ASTME AINEKAVA (V-VII õppeaasta)

Õppe eesmärgid vanemas astmes

- pingevara pillimänguasendi saavutamine;
- mootorika arendamine;
- iseseisvalt häälestamise oskuse omandamine;
- iseseisva harjutamise ja harjutamise planeerimise oskus;
- süstemaatilise lähenemise arendamine palade pähe õppimisel;
- kuulmise järgi mängimise oskuse arendamine;
- koosmäng erinevates vormides;
- võimaluste loomine improviseerimiseks ja omaloominguks;
- muusikaliste väljendusvahendite (dünaamika, artikulatsioon, tämber) pagasi rikastamine, fraseerimisoskuse, vormi- ja tervikutunnetuse arendamine;
- sagedaste esinemisvõimaluste pakkumine solistina ja ansambelis;
- erinevate ajastute muusika kuulamiskogemuse üleviimine oma mängu, tutvumine ajastu muusika interpretatsiooniliste nüanssidega, kuuldekujutluse arendamine;
- Eesti muusikamaastiku, heliloojatega ja sündmustega tutvumine;

- õpetaja aitab valida kontserte, mida külastada, ning pakub muusikat kuulamiseks helisalvestistelt ja Internetist videote vaatamine.

V õppeaasta

Õpilane pöörab tähelepanu kauni kõla tekitamisele ning intonatsiooni täpsusele. Mängib heliredeleid ja kolmkõlasid duuris ja mollis 2 oktaavi ulatuses positsioonivahetusega. Tutvub IV ja V positsiooniga. Jätkab vibrato õppimist, tutvub trilleritega, topeltnootidega ja kromaatilise heliredeliga.

Nii I kui II poolaastal esitab õpilane 1 heliredeli positsiooni vahetusega koos lisadega ja 1 etüüdi.

V õppeaasta lõpus esitab peast 2 erineva karakteriga pala või suurvormi.

VI õppeaasta

Õpilane pöörab tähelepanu kauni kõla tekitamisele ning intonatsiooni täpsusele. Mängib heliredeleid duuris ja mollis ning lihtsustatult topelt nootides 2 oktaavi ulatuses. Tutvub 3-oktaviliste heliredelitega. Tutvub akordidega, septakordidega, jätkab erinevate rütmide, štrihhide ja vibrato õppimist.

Nii I kui II poolaastal esitab õpilane tehnilisel 1 heliredeli koos lisadega ja 1 etüüdi.

VI õppeaasta lõpus esitab üleminekul peast 2 eri karakteriga pala või suurvormi.

VII õppeaasta

Õppeesmärk

- jätkuvalt mängumugavuse ja pingevabaduse kindlustamine;
- mootorika arendamine;
- häälestamisoskus;
- pillihooldus (keelte vahetamine jm);
- oskus iseseisvalt õppida ja muusikalise ilmestamise oskuse arendamine;
- enda kriitiliselt hindamise oskuse arendamine ning oma nõrkustest jagu saamiseks järjekindlalt töö tegemine;
- mälu treenimine, õppides pähe ka mahukamaid teoseid;

- heal tasemel kuulmise järgi muusika mängimine;
- omaloomingu oskuse arendamine;
- iseseisev muusikaliste meeleolude kujundamine ja karakterite otsimine, oskuslik muusikaliste väljendusvahendite kasutamine, hea vormi- ja tervikutaju;
- muusikateoreetilistes ainetes õpitu sidumine viiulimänguga;
- erinevate ajastute muusika tõlgendamise ja tunnetuse oskuse kujundamine ning interpretatsiooniliste nüansside tajumine;
- sagedaste esinemisvõimaluste ja teiste väljundite leidmine oma musitseerimise jagamiseks ja jäädvustamiseks;
- tutvumine õpingute jätkamise võimalustega ja kaugema tuleviku perspektiividega;
- kontsertide külastamine.

Õpilane pöörab tähelepanu kauni kõla tekitamisele ning intonatsiooni täpsusele. Õpib heliredeleid duuris ja mollis 3 oktaavi ulatuses, topelt noote ja septakorde 2 oktaavi ulatuses (Grigorjani kogumik).

Sügissemestril esitab õpilane tehnilisel arvestusel 3- oktaavilise heliredeli koos kolmkõlade, septakordide ja topelt nootidega ja 1 etüüdi.

VII õppeaasta lõpus esitab peast 2 eri karakteriga pala ja suurvormi (1 osa kontserdist või sonaadist või variatsioonid).

V-VII aasta ainekava repertuaarivalik

vanema astme ainekava

Palad:

Ch.Dancla - Romanss

G.Pergolesi - Aaria F.Auber - Aaria;

Gigue

E. Jenkinson - Tants

P.Tšaikovski - Kurb laul

W.A.Mozart - Saksa tants

K.Bohm - Perpetum mobile

Kogumik V-VI klassile/ J.Utkin

Suurvormid:

A.Vivaldi - Kontsert G-duur

Ch.Dancla - Variatsioonid

A.Vivaldi - Kontsert a-moll

G.Bacewicz - Kontsertiino

O. Rieding – Kontsert h-moll op.35

VII õppeaasta Palad:

A.Rubinštein. Vokk

D.Sosyakovitš. Romanss

A.Rubinštein. Meloodia

F.Veracini. Largo

J.Brahms. Ungari tantsud

F.Benda. Grave

C.Saint-Saens. Luik

J.S.Bach – Ch.Gounod. Ave Maria

J.Massenet. Mõtisklus H.Eller.

Õhtulaul; Valss

Suurvormid:

J.Accolay. Kontsert nr.1 a-moll

F.Seitz. Kontsert g-moll op.12; Kontsert G-duur op.13; Kontsert D-duur op.15

P.Rode. Kontsert nr.7

W.A.Mozart. Kontsert Adelaida

A.Corelli. Sonaat g-moll

G.F.Händel. Sonaat g-moll; Sonaat E-duur

D.Viotti. Kontsert nr.22 a-moll

Suurvormide kogu muusikakooli vanemale astmele

HINDAMINE

Hindamisel võetakse arvesse järgmisi aspekte:

- pillimänguasendi loomulikkus
- esinemisjulgus ja –vabadus
- kava vastavus ainekava soovitudele
- toonitekitamine, tooni kvaliteet
- vormiline selgus
- tempo valik ja hoidmine
- rütmiline täpsus, artikulatsiooniline selgus
- fraasi kujundamisoskus ning tervikutunnetus
- dünaamiliste, agoogiliste ja tämbriliste nüansside esiletoomine
- karakteri tabamine ja detailidele tähelepanu pööramine

Käesolev ainekava on kehtiv 7- aastase õpiajaga arvestusega, et õppija alustab üldjuhul 7aastaselt. Ainekava eesmärgiks on aidata õpetajal, õpilasel ja lapsevanemal teadvustada õppetöö eesmärgi ja sisu.

Ainekava sisaldab valikrepertuaari, mille abil õpilane omandab viiulimängu tehnilisi võtteid ja mis võimaldab muusikalisel väljenduslikkusel avalduda igas arenguastmes.

LISA-AASTA

Eesmärgid: täiustada õpilase tehnilisi ja muusikalisi pillimängu oskusi. Nõudlikum repertuaar. Valmistatakse ette õpilast edasiõppimiseks. Iga õpilane õpib tema jaoks koostatud õppekava järgi ning osaleb kooli kollektiivides ja ühistegevustes.

Põhinõuded:

Väljendusrikas musitseerimine
Tehniline vabadus
Puhas intonatsioon
Teoste sisu lahti mõtestamine

Õppetöö sisu:

Mängida 4 pala, neist 1-2 suurvormi või selle osa ning erinevate ülesannetega etüüde.
Nõuded tehnikale: Korrata ja viimistleda seni õpitud heliredeleid 3 oktavis, topelt noote, täiustada õpitud štrihhe.

Eksami nõuded lisa-aastate lõpetamisel

Eksameid ega arvestusi ei kohaldata. Kokkuvõttev hindamine.

SOLFEDŽO AINEKAVA

NOOREM ASTE (I-IV õppeaasta)

Maht tundides: 2 tundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Eesmärgid: rütmiõpetus, laaditaju arendamine, duur ja moll helistikud kuni 4 määrgini, intervallid, akordid - toonika kolmkõla pöörded, põhikolmkõlad, D7 lahendusega.

I õppeaasta

- noodijoonestik, nootide asukohad noodijoonestikul - tähtnimed - viiuli ja bassivõti - noodivältused ja pausid - tervenoot kuni kuueteistkümnendiknoot.
- taktimõõdud 2/4, 3/4, 4/4 ja taktiviipamise skeemid.
- duur ja moll helilaad - toonika kolmkõla, püsivad ja ebapüsivad astmed, juhtheli
- duudid C, F, G, D ja loomulikud mollid a, d, e. Mõiste: paralleelhelistikud.
- diees, bemoll, bekaar.,

- eeltakt, kaanon, sekvents, transponeerimine, varieerimine, improvisatsioon. - diktaat ja rütmidiktaat pikkusega 2 - 4 takti.

II õppeaasta

- punkteeritud rütmid
- kahe märgiga duur ja moll helistikud
- heliredeli ehitus
- püsivad ja ebapüsivad astmed lahendusega
- põhiastmed ja põhikolmkõlad
- molli kolm kuju - intervallid- p.1, p.8, p.5, p.4, s.3, v.3, s.2, v.2,
- suuline ja kirjalik diktaat 4 takti
- rütmidiktaat 4 takti
- transponeerimine, improvisatsioon

III õppeaasta

- taktimõõt 3/8; taktiviipamine
- kolme märgiga duur ja moll helistikud
- toonika kolmkõla pöörded - põhikolmkõlad - intervallid
- s.6, v.6, ning s.7, v.7 lahendusega
- intervallide pöörded (lahendused)
- suuline ja kirjalik diktaat 4 takti, rütmidiktaat 4 takti.

IV õppeaasta

- taktimõõdud 3/8 ja 6/8, taktiviipamise skeemid
- nelja märgiga duur ja moll helistikud
- toonika kolmkõla pöörded
- põhikolmkõlad - D7 lahendusega
- kõik lihtintervallid
- rütmid - triool ja süngoop
- diktaat 4 takti - rütmidiktaat 4 takti

Noorema astme lõpueksam

Kirjalik

- diktaat 2/4 või 3/4 taktimoodus (4 takti).
- rütmidiktaat 2/4 või 3/4 taktimoodus (4 takti).
- kuulamine: lihtintervallid, duur- ja mollikolmkõlad (harmooniliselt ja meloodiliselt), D7 lahendusega duuri ja molli.

- ehitamine: intervalli määramine, intervalli ehitamine üles ja alla. Helistikus põhikolmkõlade ja toonika kolmkõla pöörete ehitamine, akordi määramine. D7 ehitamine ja määramine helistikus ja noodist.
- Heliredeli ehitamine, helistikule paralleelhelistiku ja võtmemärkide leidmine

Suuline:

- harjutuse helistikus heliredeli, toonika kolmkõla pöörete, põhikolmkõlade ja D7 (lahendusega) laulmine.
- rütmiharjutus

VANEM ASTE (V-VII õppeaasta)

Eesmärgid: suurendatud ja vähendatud intervallid, põhikolmkõlade pöörded, dominantseptakordi pöörded, juhtseptakordid ja II7 lahendusega duuris ja mollis. Harmooniline duur. Neljahäälsed järgnevused.

V õppeaasta

- 6/8 taktimõõdus kuueteistkümnendiknoodid.
- triool, süntkoop, pidekaar
- viie märgiga duur ja moll helistikud
- põhikolmkõlade pöörded
- lihtintervallid.
- intervallide, järgnevuste kuulamine ja laulmine
- >5, < 4, >VII lahendusega duuris ja harmoonilises mollis
- harmoonilised järgnevused 4-8 takti
- noodist laulmine, diktaat, rütmidiktaat

VI õppeaasta

- pidekaarega rütmid
- 6/8 taktimõõdus punkteeritud rütmid
- kuue märgiga duur ja moll helistikud
- harmooniline duur
- põhikolmkõlad harmoonilises duuris
- >7, < 2 lahendusega harmoonilises duuris ja harmoonilises mollis
- kromaatilised läbiminevad ja abihelid
- mõisted: kaldumine ja modulatsioon
- V7 pöörded lahendusega duuris ja harmoonilises mollis
- neljahäälsed harmoonilised järgnevused V7 pööretega - noodist laulmine ja diktaat üksikute kromaatiliste abi- ja läbiminevate helidega.

VII õppeaasta

- keerukamad süngoobid ja pidekaarega rütmid
- seitsme märgiga duur ja moll helistikud
- v. VII7 põhikujus lahendusega duuris ja >VII7 põhikujus lahendusega harmoonilises duuris ja harmoonilises mollis
- II7 põhikujus lahendusega duuris
- I7 põhikujus duuris
- kaldumine ja modulatsioon
- alteratsioon ja kromatism
- noodist laulmine ja diktaat kromaatiliste abi- ja läbiminevate helidega

Lõpueksam

Kirjalik:

- diktaat 2/4, 3/4, 4/4, või 6/8 taktimõõdus (4-8 takti).
- intervallide ja akordide kuulamine meloodiliselt ja harmooniliselt (lihtintervallid, duuri ja molli kolmkõla pöörded, >VII, I7, II7, >VII7, v. VII7 ning V7 ja pöörded ilma lahendusega)
- intervallide, akordide ehitamine ja lahendamine antud helistikus või antud noodist ning intervallide, akordide määramine ja lahendamine.
- tähtharmonia noodistamine

Suuline:

Harjutuse helistikus:

- heliredeli laulmine
- põhikolmkõlade laulmine
- V7 ja pöörete laulmine koos lahendusega
- rütmiharjutus

LISA-AASTA

Eesmärgid: õpitud helistike, intervallide ja akordide kordamine. II7 pööretega, VII7 ja >VII7 pööretega. Duuri ja harmoonilise molli täielik funktsionaalne süsteem.

- keerukamad süngoobid ja pidekaared
- sega- ja vahelduv taktimõõt
- duur ja moll helistikud kuni seitsme märgini.
- II7 pööretega
- kõrvalastmete kolmkõlad, II6
- katkestatud kadents

- kaldumine ja modulatsioon, I järgu sugulushelistikud
- kromaatiline duur ja moll
- diatoonilised laadid, pentatoonika duuris ja mollis.
- harmoonilises duuris >5 II astmelt lahendusega v.3
- harmoonilises duuris >II→I6 ja <VI→I64 - liitintervallid
- noodist laulmine ja diktaat
- kromaatilised helid, kaldumine, modulatsioon
- 2- häälna diktaat

MUUSIKALUGU

Maht tundides: 1 tund nädalas, 35 tundi õppeaastas

Eesmärk: Omandada muusika põhimõisted ja nende kasutamise oskus; anda ülevaade Õhtumaade muusika ajaloost, näha seoseid kaasaegse muusikaga ja ka eriala repertuaariga; arendada teadlikku muusika kuulamise ja analüüsimise oskust; avardada õpilase üldkultuurilist silmaringi ja olla abiks edaspidiste teadlike valikute tegemisel selles valdkonnas. Muusikalugu algab õppekava III õppeaastast.

NOOREM ASTE (III-IV õppeaasta)

III ja IV klass

Sissejuhatav teema. Muusikaloo sisu. Muusikaline heli, selle omadused. Muusika väljendusvahendid: meloodia, harmoonia, rütm, tempo, dünaamika, tämber, register, faktuur. Muusikapala analüüs muusika väljendusvahendite põhjal.

Eesti rahvamuusika. Rahvalaulud. Rahvapillid ja pillilood. Rahvatantsud.

Vokaalmuusika. Häälerühmad. Soololaul. Ansambliid. Koorid, nende koosseis.

Instrumentaalmuusika. Pillide ajalugu. Sümfooniaorkestri pillid pillirühmade kaupa. Pillid, mida tavaliselt sümfooniaorkestri põhikoosseisus ei esine. Instrumentaalansambliid ja –orkestrid.

Instrumentaalmuusika lühizanrid. Etüüd, nokturn, marss, prelüüd jm.

Tantsud. Ajaloolised tantsud. Tantsusüit. Peotantsud. Karakteritantsud. Ballett.

Lavamuusika. Muusika sõnalavastuses. Ooper. Rock-ooper. Operett. Muusikal.

/Kirikumuusika. Missa, reekviem, oratorium, passioon, kantaat./

Helitööde ülesehitus, muusikaline vorm. Kahe- ja kolmeosaline vorm. Liht- ja liitvorm. Variatsioonid. Rondo. Sonaadivorm.

Programmiline muusika.

C.Saint-Saëns “Loomade karneval”

S.Prokofjev “Petja ja hunt”

B.Britten „Orkestrijuh”

E.Grieg “Peer Gynt”

M.Mussorgski “Pildid näituselt”

P.Tšaikovski “Aastaajad” („Neli heldet haldjat”) – pillide kinnistamine

P.Tšaikovski „Laste album“ („Võluvitsa vägi”) – muusikateose vormi analüüsi kinnistamine

/A.Vivaldi "Aastaajad"/

VANEM ASTE (V-VII õppeaasta)

V õppeaasta

Õhtumaade muusikalugu.

Eellugu:

-Vanakreeka muusika. Keskaeg:

- romaani ja gooti stiil;
- gregooriuse laul, organum;
- rüütlilaul; - keskaja pillid.

Renessanss:

- ajastu üldisloomustus, võrdlus keskajaga;
- motett, missa;
- uued ilmalikud laululiigid, madrigal; - Orlandus Lassus, G.P.da Palestrina; - renessansiajastu pillid ja tantsud.

Barokk:

- ajastu üldisloomustus, võrdlus renessansiga;
- Cremona viiulimeistrid;
- ooper, oratoorium, passioon, kantaat;
- sonaat, kontsert, süit, fuuga, inventsioon, prelüüd;
- tantsud – menuett, gavott, allemande, courante, sarabande, gigue;
- fuuga vorm;
- A.Vivaldi, J.S.Bach, G.F.Händel.

Klassitsism:

- ajastu üldisloomustus, võrdlus barokiga;
- 4 klassikalist instrumentaalžanri: sonaat, instrumentaalkontsert, keelpillikvartett, sümfoonia;
- sonaadivorm;
- opera seria, opera buffa, singspiel, reekviem; - J. Haydn; - W. A. Mozart; - L. van Beethoven.

VI õppeaasta

Romantism:

- ajastu üldisloomustus, võrdlus varasemate stiilidega;

- soololaul, väikepalad, sümfooniline poeem, operett, ballett;
- F. Schubert – laulutsüklid, sümfooniad;
- F. Chopin – etüüdid, prelüüdid, poloneesid, masurkad, valsid;
- R. Schumann – klaverimuusika, laulud;
- F. Mendelssohn;
- J. Brahms;
- H. Berlioz;
- heliloojad virtuoosid - F. Liszt, N. Paganini;
- 19.saj. ooper, operett, ballett – G. Rossini, G. Verdi, G. Puccini, R. Wagner, G. Bizet, J. Strauss;
- rahvuslikud koolkonnad – A. Dvorak, E. Grieg, J. Sibelius, M. Glinka, ‘ M. Mussorgski, P. Tšaikovski.
- hilisromantism - R. Strauss, G. Mahler.

Modernism:

- impressionism – C. Debussy, M. Ravel;
- ekspressionism - atonaalsus, dodekafoonia, A. Schönberg.

VII õppeaasta

Neoklassitsism:

- I. Stravinski, B. Britten, C. Orff, S. Prokofjev, D. Šostakovitš.

Põhja-Ameerika muusika: - G. Gershwin,
sümfooniline džäss; - muusikal.

Avangardism: - J. Cage.

Minimalism: - S. Reich, Ph. Glass.

Postmodernism: - A. Pärt, J. Adams.

Eesti muusika.

Muinasaege kuni 19. sajand:

- varased teated muusikakultuurist Eestis. Eesti rahvusliku muusikakultuuri tekkimine 19. sajandi keskel:
- laulu- ja mänguseltsid; - esimesed üldlaulupeod.

Eesti rahvusliku heliloomingu teerajajad: A. Saebelmann-Kunileid, A. Thomson, F. Saebelmann, D. O. Wirkhaus, K. A. Hermann.

Esimesed kutselised muusikud-heliloojad: M. Härma, K. Türnpu, J. Kappel, A. Läte.

Heliloojate II põlvkond: R. Tobias, A. Kapp, M. Saar, C. Kreek, H. Eller.

Heliloojate III põlvkond: E. Aav, E. Tubin, G. Ernesaks.

Heliloojate IV põlvkond: E. Mägi, V. Tormis, E. Tamberg, J. Rääts, A. Pärt. Kaasaegne eesti muusika: E-S. Tüür, H. Tulve, T. Kõrvits, J. Reinvere, P. Uusberg.

KOOSMÄNGU AINEKAVA

(KLAHVPIILLID, KEELPIILLID, PUHKPIILLID, LÖÖKPIILLID, RAHVAPIILLID, SAATEKLASS, SAATE KUJUNDAMINE, LAUL, ANSAMBLID, ORKESTRID)

Ainekava kehtib kõikide õppeaastate kohta.

Maht tundides: 1-2 tundi nädalas

Õppetöö eesmärk:

- arendab õpilase silmaringi;
- saab kasutada kõike põhipillitundides õpitut;
- aitab kaasa erialalisele arengule;
- pakub õpilastele rõõmu koosmusitseerimisest;
- ühiste huvidega eakaaslastega koos tegutsemine annab hea impulsi pilliõppimiseks;
- annab kogemuse osaleda muusikalises meeskonnatöös;
- arendab õpilaste muusikalist kuulmist, rütmitaju, rütmitunnetust;
- koosmäng aitab arendada dünaamikat, häälestust ja rütmilist koospüsimist ;
- arendab tähelepanu jagamist – oma partiid mängides tuleb samaaegselt kuulata ka teisi;
- õpilase loovuse ja improvisatsioonioskuse arendamine; • aitab kasvatada tulevase muusikasõpru ja kontserdipublikut;
- lihtsama vormianalüüsi omandamine.

Õppetöö sisu:

Koosmäng üht või erinevat liiki pillidega;

Noodilugemise oskuse ja stiilitunnetuse arendamine;

Repertuaar:

Valitakse vastavalt õpilaste tehnilisele tasemele. Alustatakse lihtsamatest paladest liikudes järjest nõudlikuma kava poole, järgides õpilaste individuaalset ja muusikalist arengut.

Igal õppeaastal mängida 4-5 erineva karakteriga pala, millest vähemalt 2 pala poolaastas esitada kontsertidel.

Õppeaine lõpphindamine

Hindamine toimub 5-pallisüsteemis. Kokkuvõttev hindamine poolaasta lõpus ehk kaks korda õppeaasta jooksul.

ÜLDKLAVERI AINEKAVA soovitatava lisaaainena viiuliõppes

Maht tundides on 1 tundi nädalas

Õppetöö eesmärgid:

- õpib tundma klaviatuuri ning klaverit kui instrumenti;
- avardab muusikalise kirjaoskuse taset nende osakondade õpilastel, kelle jaoks klaver ei ole põhipill;
- lapse muusika juurde toomine läbi klaveri, kui harmooniapilli ning tema harmoonilise kuulmise arendamine;
- arendab noodilugemisoskust (eriti mängu bassivõtmes);
- õpib tundma põhilisi mängutehnilisi võtteid;
- laiendab silmaringi, tekitab huvi klaverimuusika vastu;
- saab esinemiskogemusi;
- huvi ja initsiatiivi toetamine nooditeksti klammerdumata, õpetades orienteeruma akordimärkides, mis on eelduseks ühehäälselt trükitud laulude harmoniseerimisele.

Õppetöö sisu

Klaveripalade mängimine: võimalikult mitmekülgne repertuaar valida lähtudes õpilase võimetest ning harjutamisvõimalustest.

Lihtsamad heliredelid, harmoonilised harjutused ja koosmäng. Igal poolaastal hindeline esinemine (1-2 palaga).

Hindamine toimub 5-pallisüsteemis, kokkuvõttev hindamine poolaasta lõpus ehk kaks korda õppeaasta jooksul.

LISAAINE AINEKAVA

Lisaaine kuulub valikuliste õppeainete hulka ning selle õppimine sõltub eelkõige õpilase soovist ning õpetamise võimalustest. Lisaaainena on võimalik õppida kõiki õppekava nimetatud instrumente ja muusikalisi õppeaineid.

Lisaaine õppimisega saab üldjuhul alustada 3. õppeaastal ning jätkata kõikides vanuseastmetes kuni muusikakooli lõpetamiseni.

Maht tundides on 1 tund nädalas.

Õppetöö eesmärgid

- Laiendab muusikalist silmaringi ning süvendab huvi muusika vastu;
- arendab noodilugemisoskust ning oma muusikalisi võimeid;
- saab esinemiskogemusi;
- lisa instrumendi õppimine ja esmane oskus musitseerimiseks

Õppetöö sisu

Instrumendi/aine tundmaõppimine ja praktiseerimine:

Pilliõppe puhul valida võimalikult mitmekülgne repertuaar lähtudes õpilase võimetest ning edasisest soovist ja perspektiivist.

Hindamine toimub 5-pallisüsteemis, kokkuvõttev hindamine poolaasta lõpus ehk kaks korda õppeaasta jooksul.